

Dosar nr. 3r-225/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, I. Muruianu, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Leonid Vangheli împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva încheierii din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale
împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 17 ianuarie 2020 Leonid Vangheli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ și obligarea recalculării pensiei.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani
a fost admisă parțial acțiunea depusă de Leonid Vangheli împotriva Casei Naționale
de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea
recalculării pensiei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite
actul administrativ, prin care să-i recalculeze pensia reclamantului Leonid Vangheli,
cu includerea avantajelor a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu
conform certificatului eliberat lui Leonid Vangheli la data de 03 decembrie 2019. În
rest, acțiunea a fost respinsă.

La 19 noiembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel
împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse
de Leonid Vangheli (f.d. 78).

La 19 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de
Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului (f.d. 92).

Prin încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 19 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi încheieri prin care a repune în termen apelul (f.d. 106).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale consideră eronată dispunerea inadmisibilității apelului, invocând că la data de 17 februarie 2021 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, a parvenit copia hotărârii motivate a primei instanțe, anexând în acest sens copia scrisorii de expediere a acesteia, pe care este aplicată ștampila cu data de intrare a corespondenței - 17 februarie 2021 (f.d. 112). Respectiv, recurenta indică că termenul prezentării motivării apelului a început să curgă la data de 18 februarie 2021 și a expirat la data de 19 martie 2021.

Astfel, recurenta consideră că cererea de apel motivată depusă la data de 19 martie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 30 martie 2021, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 07 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la actele cauzei (f.d.99).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 19 aprilie 2021, este în termen (f.d.106-109).

La data de 10 iunie 2021 intimatul Leonid Vangheli a recepționat copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale cu înștiințarea depunerii referinței (f.d. 122). Însă, acesta nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de Leonid Vangheli împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei. A fost obligată

Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ, prin care să recalculeze pensia reclamantului Leonid Vangheli, cu includerea avantajelor a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu conform certificatului eliberat lui Leonid Vangheli la data de 03 decembrie 2019. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la 19 noiembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Leonid Vangheli.

La 19 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului (f.d. 92).

Prin încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelanta Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului la data de 19 martie 2021, cu depășirea termenului legal și nesolicitând repunerea în termen a apelului.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ reglementează că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la data de 20 octombrie 2020 (f.d.73).

La data de 19 noiembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 78).

Hotărârea motivată din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, la data de 16 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la actele cauzei (f.d.85).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 17 februarie 2021 și a expirat la data de 18 martie 2021, zi de joi.

Însă, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului la data de 19 martie 2021, adică peste termenul prevăzut de lege (f.d. 89).

Conform art. 237 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului în termenul prevăzut de lege.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 30 martie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus cerere de repunere în termen a apelului.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurente, precum că la data de 17 februarie 2021 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, a parvenit copia hotărârii motivate a primei instanțe, respectiv, termenul prezentării motivării apelului a început să curgă la data de 18 februarie 2021 și a expirat la data de 19 martie 2021. Or, acestea se combat prin mențiunile și semnătura reprezentantului Casei Naționale de Asigurări Sociale, aplicate în avizul de recepție a scrisorii recomandate, care demonstrează că apelanta Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat copia hotărârii motivate a primei instanțe la data de 16 februarie 2021 (f.d. 85).

Mai mult, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat în cererea de recurs repunerea în termen a cererii de apel motivate, astfel recunoscând depunerea acesteia cu depășirea termenului legal.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor

sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora, și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și se menține încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan